

Export landbouwproducten en agrovoeding naar Rusland stopt

8 MAART 2022

De export van agrovoeding, voedingsmiddelen en sierteeltproducten naar Russisch-talig gebied loopt gevaar door de oorlog tussen Oekraïne en Rusland. Export is in theorie mogelijk, maar praktische belemmeringen remmen de handel ernstig. Containers stapelen zich op in de havens en door de afsnijding van het SWIFT-systeem van Russische banken is betaling onzeker. Onder andere diervoederproducenten, boomkwekers en voedingsmiddelenleveranciers worden geraakt.

Lees meer over: [voedingsindustrie](#) [sierteelt](#) [export voeder](#) [Oorlog Oekraïne](#)

Uit cijfers van VLAM blijkt dat de export van land- en tuinbouwproducten en agrovoeding naar Rusland de voorbije jaren is gestegen. Dit terwijl de handelsrelatie een behoorlijke knauw kreeg in 2014 naar aanleiding van de sancties die Europa en Rusland elkaar oplegden na de Russische annexatie van het Oekraïense schiereiland Krim. In 2013 piekte de export naar Rusland met 544 miljoen euro. In 2015 was de exportwaarde gezakt naar 276 miljoen euro om vervolgens gestaag te stijgen tot 454 miljoen euro vorig jaar. Naar Oekraïne ter vergelijking werd vorig jaar voor 96 miljoen euro aan sierteelt en agrovoeding producten geëxporteerd.

Dranken (68 miljoen euro), veevoerders (51 miljoen euro) en akkerbouw producten (245 miljoen euro) behoren tot de grote groeiers naar Rusland, terwijl ook sierteelt in de lift zit (1 miljoen euro). Volgens AVBS-secretaris Miet Poppe is dit mogelijk maar een topje van de ijsberg. "Veel sierteeltproducten, vooral boomkwekerijproducten gaan met een omweg, via andere landen, naar Rusland."

Geen trucks met boomkwekerijproducten naar Rusland

Op de Florall sierteeltbeurs in Waregem werd vorige week al duidelijk dat sommige sierteeltbedrijven behoorlijk geraakt worden door de oorlog tussen Oekraïne en Rusland. "Op dit moment is alleen al de logistiek een probleem. Wie rijdt er nog richting Rusland, terwijl Oekraïne al helemaal uitgesloten is", vraagt Lucas De Nolf van boomkwekerij Willy De Nolf uit Waregem zich af. Hierdoor komt ook de handel naar bijvoorbeeld Kazachstan en Oezbekistan in gevaar zegt hij, aangezien Rusland en Oekraïne als doorvoerlanden gelden.

Rusland, Oekraïne en andere voormalige Sovjetlanden staan in voor ruim tien procent van de afzet van het bedrijf uit Waregem. Bestellingen naar vooral Rusland zijn inmiddels klaargezet, maar klanten halen de lading niet af. Het gaat daarbij om tal van boomkwekerijproducten, zoals coniferen. "We exporteren grote volumes coniferen naar Rusland. Het is nu maar de vraag waar we deze producten kwijt kunnen. Dergelijke volumes zijn in Europa niet makkelijk te verkopen", vertelt De Nolf.

Containers in de havens stapelen zich op

Logistieke problemen doen zich ook voor bij andere productgroepen. “In tegenstelling tot het luchtverkeer, lopen zee- en wegtransport (via indirecte routes) momenteel nog door. Door de veiligheidssituatie en logistieke hindernissen dreigen deze stromen echter ook stil te vallen. De Belgische douane controleert momenteel alle goederen die bestemd zijn voor Rusland, Oekraïne en Wit-Rusland. Dat zorgt voor heel wat vertraging”, vertelt Katrien D’hooghe, managing director van de Belgian Feed Association (BFA). De goederen worden gecontroleerd om na te gaan of zij niet onder de Europese sancties vallen. Door de controledrift van de douane stapelen de containers in de Antwerpse haven zich op. De logistieke hindernissen reiken ook voor veevoerders verder dan Rusland alleen. “Niet alleen de export naar Rusland en Oekraïne heeft hieronder te lijden, maar ook naar de ruimere Euraziatische Economische Unie met landen als Kazachstan, Armenië, Moldavië”, aldus D’hooghe. Zij wijst aanvullend op het westerse besluit om bepaalde banken van het SWIFT-betalingssysteem af te sluiten. Hierdoor kunnen er geen financiële transacties tussen banken plaatsvinden.

Rusland belangrijke markt voor Belgische diervoeders

Voor de veevoerindustrie is Rusland een aanzienlijke exportmarkt. In 2019 ging er volgens BFA-statistieken 8.500 ton Belgische petfood (goed voor zo’n 18,8 miljoen euro) naar het voormalige Sovjetland, 6.000 ton additieven (9,9 miljoen euro) en 3.000 ton zuivelmengvoerders (9 miljoen euro). “Het gaat vooral om hoogwaardige producten met toegevoegde waarde. Rusland is na het Verenigd Koninkrijk de tweede markt als het gaat om de export van diervoeders naar derde landen”, vertelt D’hooghe. De export naar Oekraïne is een stuk kleiner: in 2019 werd er 800 ton premixen geëxporteerd naar het land volgens gegevens van BFA. De export naar Oekraïne ligt door de oorlog helemaal stil.

Export naar Rusland is in theorie dus nog mogelijk, maar praktische hindernissen gooien roet in het eten. Veerle Vandersypt, secretaris van Fresh Trade Belgium, verhaalt het sprekende voorbeeld van een konvooi met schepen gevuld met Zuid-Amerikaanse peren dat onderweg was naar Rusland. Door de handelsbelemmeringen hebben deze schepen rechtsomkeer gemaakt. Deze peren zullen hier op de markt komen en mogelijk een prijsdruk tot gevolg hebben.”

Uit gegevens van VLAM blijkt dat verse groenten en fruit uit België ook een behoorlijk volume naar Rusland vertegenwoordigt (50 miljoen euro). “Het gaat daarbij om producten uit derde landen, zoals bijvoorbeeld Paraguay of Ecuador”, verduidelijkt Vandersypt. “Sinds de invoering van de sancties in 2014 mag er geen fruit en groenten meer naar Rusland geëxporteerd worden. Deze ban is ook te zien in de officiële statistieken. In 2012 werd er nog ter waarde van 154 miljoen euro naar Rusland geëxporteerd, in 2021 was dat 50 miljoen. De export van Belgisch fruit naar Oekraïne in 2020 had een waarde van 270.716 euro.

“ Er mag geëxporteerd worden, maar de goederenstromen zijn door belemmeringen grotendeels stilgevallen

Nicholas Courant - Woordvoerder Fevia

Voedingsmiddelenindustrie ziet export stremmen

Ook bij andere productgroepen horen we dat export door logistieke en financiële factoren sterk gestremd is. Bij Fevia, de branchevereniging van de voedingsindustrie, bijvoorbeeld: “Er mag geëxporteerd worden, maar de goederenstromen lijken door belemmeringen grotendeels stilgevallen te zijn”, vertelt woordvoerder Nicholas Courant. “Wat betreft prepaid lading zullen producenten nog geneigd zijn te exporteren, maar als er bij levering betaald moet worden, ligt de situatie complex doordat Russische banken van het SWIFT-systeem zijn afgesloten.”

Fevia becijferde dat Rusland in 2020 een aandeel had van 0,53 procent in onze totale Belgische export. Het aandeel van Oekraïne bedraagt 0,2 procent. Voedingsmiddelen die het de laatste jaren goed doen, zijn dranken, bereide groenten en fruit, meel, mout, koffie, chocoladeproducten en suikerwerk. Naar Oekraïne gaan vooral dranken, cacao en bereidingen daarvan, zuivelproducten en vetten en oliën.

Het is onduidelijk hoe lang de situatie voortduurt. Boomkweker Willy De Nolf gaat uit van een lange periode. “De komende vier jaar zie ik de handel op Rusland somber in”, vertelt Lucas De Nolf die binnenkort in het familiebedrijf wil discussiëren over de strategie van het bedrijf. “Misschien moeten we de komende tijd ons teeltplan herzien”, besluit hij.

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • [0473 59 41 39](tel:0473594139)

M • info@vilt.be

Volg ons op:

[screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/)

[screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws](https://twitter.com/vilt_nieuws)

[screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/)

[screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws](https://www.instagram.com/vilt.nieuws)